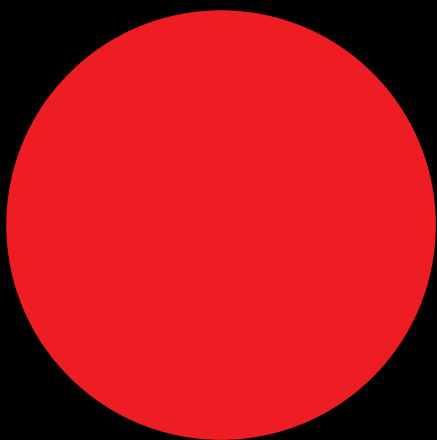

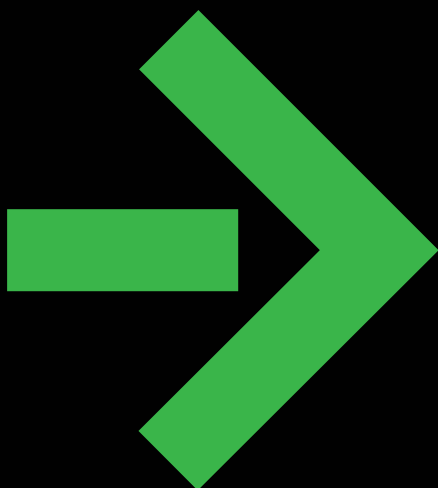

AXEL
KAISER

ULIČ
EKON

NI
OMIST

PETNAJST LEKCIJ
IZ EKONOMIJE,
KI BI JIH MORAL
POZNATI VSAK
DRŽAVLJAN

Axel Kaiser

ULIČNI EKONOMIST

Petnajst lekcij iz ekonomije, ki bi jih moral poznati vsak državljan

Naslov izvirnika:

THE STREET ECONOMIST

Fifteen economic lessons every citizen should know

© izvirnika: Axel Kaiser

© za slovensko izdajo: Inštitut Karantanija

Janez Šušteršič: Knjigi na pot: Ekonomiste na ulice!

Prevod: Niki Neubauer

Jezikovni pregled: Janez Kajzer

Urejanje, likovna oprema in priprava za tisk: Breda Sturm, Inštitut Karantanija

Prva izdaja

Izdala in založila: Družina d. o. o.

Za založbo: Tone Rode

Tiskano v Sloveniji po naročilu

Ljubljana 2025

Vse informacije o knjigah založbe Družina najdete na spletni strani: www.druzina.si

K INSTITUT
KARANTANIJA

ZALOŽBA
DRUŽINA

CIP - Kataložni zapis o publikaciji

Narodna in univerzitetna knjižnica, Ljubljana

330.1

KAISER, Axel

Ulični ekonomist : petnajst lekcij iz ekonomije, ki bi jih moral poznati vsak državljan / Axel Kaiser ; [prevod Niki Neubauer ; Janez Šušteršič Knjigi na pot: Ekonomiste na ulice!]. - 1. izd. - Ljubljana : Družina, 2025

Prevod dela: The Street Economist

ISBN 978-961-04-1215-1

COBISS.SI-ID 246295555

**A X E L
K A I S E R**

**U L I Č N I
E K O N O M I S T**

**PETNAJST LEKCIJ
IZ EKONOMIJE,
KI BI JIH MORAL
POZNATI VSAK
DRŽAVLJAN**

**ČE BI V ŽIVLJENJU PREBRALI SAMO ENO
KNJIGO O EKONOMIJI, NAJ BO TO KNJIGA
AXELA KAISERJA *ULIČNI EKONOMIST*. TA LEPO
NAPISANA IN ELEGANTNO ARGUMENTIRANA
KNJIGA BO SPREMENILA VAŠE MIŠLJENJE IN
ODNOS DO DENARNIH ZADEV. KAISER VAS
NAMREČ POPELJE IZ PREDAVALNICE NA ULICO,
KJER SE EKONOMIJA DEJANSKO DOGAJA.**

DEIRDRE McCLOSKEY

VSEBINA

EKONOMISTE NA ULICE, JANEZ ŠUŠTERŠIČ ix

PREDGOVOR xv

UVOD xvii

Prva lekcija

DELATI POMENI ŽIVETI 1

Druga lekcija

OBSTAJATA SAMO DVA NAČINA PREŽIVLJANJA: S SVOJIM DELOM
ALI Z DELOM DRUGIH 5

Tretja lekcija

PONUDBA JE POVPRASEVANJE IN POVPRASEVANJE JE PONUDBA 11

Četrta lekcija

KDOR TRGUJE, DOBIČEK KUJE 19

Peta lekcija

NAŠ DOHODEK DOLOČA PRODUKTIVNOST 23

Šesta lekcija

VREDNOST JE SUBJEKTIVNA 27

Sedma lekcija

PLAČE PLAČUJEJO POTROŠNIKI 35

Osma lekcija

KAPITAL SO PRIHRANKI IN UPORABA IZNAJDLJIVOSTI 43

Deveta lekcija

DENAR NI BOGASTVO 51

Deseta lekcija

CENE SO INFORMACIJE 55

Enajsta lekcija

TEKMOVANJE JE SODELOVANJE 65

Dvanajsta lekcija

PODJETNIK JE DOBROTNİK DRUŽBE 71

Trinajsta lekcija

INOVACIJE SO UNIČEVANJE 81

Štirinajsta lekcija

TRGOVATI POMENI BOGATETI 85

Petnajsta lekcija

DANAŠNJE LUKSUZNE DOBRINE SO JUTRIŠNJA NUJNOST 93

SKLEP 97

STVARNO KAZALO 99

EKONOMISTE NA ULICE!

Kaj je jedro razlike med »uličnim ekonomistom« in vsemi drugimi, ki jih Axel Kaiser imenuje »ekonomisti iz naslanjača«? Ulični ekonomist verjame, da so ljudje – ne vsak posebej, temveč vsi skupaj – pametnejši od učenjakov in da so sposobni sami zase sprejemati boljše odločitve, kot bi jih lahko zanje sprejemal kdorkoli drug. Če pride do napačnih odločitev, bodo zanje plačali ceno, ki bo posledica odzivov drugih ljudi na njihova ravnanja. Nasprotno pa »ekonomisti iz naslanjača« verjamejo, da so pametnejši od drugih ljudi ter da svobodno odločanje potrošnikov, podjetnikov, delavcev in vlagateljev nujno pripelje do ekonomskih neravnovesij in kriz, ki jih je potrebno preprečevati, reševati in blažiti njihove posledice. Kako se to naredi, pa seveda najbolje vedo prav oni sami.

V bolj doktrinarnem smislu smemo reči, da Kaiserjevi »ulični ekonomisti« pripadajo tako imenovani avstrijski ekonomski šoli, ki svoje izročilo in način razmišljanja dolgujejo intelektualnim velikanom, kot so bili Joseph Schumpeter, Ludwig von Mises in Friedrich von Hayek. Paradoksalno in hkrati žalostno je, da je ta šola ekonomske misli, ki najbolj zvesto sledi misli škotskega razsvetljenstva, vključno z Adamom Smithom, tako zelo odrinjena na rob glavnega toka ekonomske misli, da je marsikateremu študentu, študentki ekonomije niti ne omenijo kot samostojne šole. Glavni tok so seveda »ekonomisti iz naslanjača«.

Razumevanje ekonomije, ki ga v svojih petnajstih lekcijah podaja Kaiser, je preprosto, pa vendarle prepričljivo. Ljudje na področju gospodarskega delovanja sledijo in se prilagajajo

informacijam in signalom, ki jih dobivajo prek cen – ne le prek cen potrošnih dobrin, ampak predvsem prek cene dela, ki ga znajo opravljati, in cen ter obrestnih mer, ki jim kažejo, kam bi kazalo usmeriti svoja podjetniška prizadevanja in naložbe. Cene, ki usmerjajo in uravnavajo gospodarsko delovanje, so po drugi strani same skupni rezultat neprestanih in neodvisnih odločitev množice ljudi. Vsako poseganje v ta mehanizem prostega oblikovanja cen in svobodnega odločanja lahko delovanje tega mehanizma samo poslabša in pripelje do morda nezaželenih in z dobrimi nameni podkovanih pa vendarle katastrofalnih rezultatov.

Takšno razumevanje ekonomije se lahko zdi naivno, pretirano harmonično, celo pravično. Vendar ni naivno. Ključna postavka zdravega delovanja gospodarstva je, da morajo tisti, ki so sprejeli napačne odločitve, ali pa so sprejeli odločitve, ki so bile dobre, pa v spremenjenih razmerah to niso več, za svoje napake plačati ceno. Ta cena ni majhna. Pomeni stečaje podjetij, ki so investirala v proizvode, po katerih ni (več) dovolj povpraševanja ali pa jih ne znajo narediti enako učinkovito in kakovostno kot njihovi konkurenti. Pomeni izgubo dela za ljudi, ki so investirali v znanja in veščine, ki so včasih morda prinašali dobre dohodke, danes pa jih skorajda nihče več ne potrebuje. Pomeni tudi izgubo premoženja tistih, ki so jih zavedla pričakovanja neustavljive rasti vrednosti in donosov različnih oblik premoženja, morda vključno s hišami ali stanovanji, v katerih živijo.

Plačilo cene za napačne odločitve je nujno, da bi gospodarstvo lahko delovalo in prispevalo k družbenemu napredku. Če podjetniku, ki ustvarja izgubo in bi moral iti v stečaj, ali delavcu, katerega znanja in veščine na trgu nimajo več vrednosti, ki bi mu omogočala preživetje, pomaga država s subvencijami ali določitvijo minimalne plače, s tem samo omogoči, da se redki viri, kot so proizvodna sredstva in delovna sila, še naprej namenjajo za dejavnosti, po katerih ni več dejanske družbene potrebe.

UVOD

Verjetno ni stroke, ki bi bila za življenje ljudi pomembnejša, kot je ekonomija. Pa vendar je nepismenost na tem področju bolj razširjena kot na skoraj vseh drugih, morda z izjemo naravoslovja, ampak to praviloma ni del splošnega diskurza. A ne gre za to, da bi ljudje, ki nimajo višje izobrazbe ali bralnih navad, ignorirali osnovna načela ekonomije – kot se dogaja v primeru zgodovine, književnosti, filozofije, prava in drugih področij humanistike in družboslovja. Pri ekonomiji je zanimivo dejstvo, da so ponavadi prav pripadniki najbolj »razsvetljenih elit« tisti, ki so o tej temi med najbolj napačno poučenimi osebami. Odličen primer so, recimo, politični filozofi, ki razglabljajo o prerazporeditvi bogastva ali vzpostavitvi pravičnih institucij, ne da bi imeli najmanjšo predstavo o tem, kako ustvariti bogastvo, ki bi ga radi prerazporedili, in še manj znanja o učinkih, ki jih povzročajo takšne prerazporeditve zaradi »družbene pravičnosti«. Nekaj podobnega bi lahko rekli tudi za zanesenjake na splošno, ki sanjajo, kako bodo zgolj s čustvi in trenutnimi vzgibi spreminjali svet, potem pa gredo in podprejo uničujoča politična gibanja.

Znotraj ekonomije so potekale velike razprave, vsekakor lahko upravičeno rečemo, da obstajajo nekatera splošno sprejeta osnovna načela. Prav razlagi teh osnovnih načel in pojmov ekonomske znanosti je namenjeno to preprosto delo. Največja napaka večine ekonomistov je bila, da svojega znanja niso posredovali v preprostem jeziku, ki bi ga razumeli vsi ljudje, temveč so ga namenili majhnemu krogu strokovnjakov, njihov žargon pa zveni nerazumljivo in hladno. To so ekonomisti iz »naslonjača« in le bore

malo so naredili, da bi spoznanja s svojega strokovnega področja prenesli na širše skupine prebivalstva.

Namen te knjige ni prispevati izvirnih misli k ekonomiji kot znanosti, temveč širši javnosti in ji ne glede na raven njene podkovanosti na drugih področjih posredovati ekonomska spoznanja, ki bi morala biti del splošnega znanja vsakega državljana. Zato to delo ne more – in tudi ne bi smelo poskušati – zaobjeti vsega razpona tem, ki so pomembne za ekonomijo, niti se ne more preveč poglobiti v te, ki jih obravnava. Po drugi strani pa skuša popraviti temeljno napako številnih ekonomistov iz naslonjača, saj bi morala biti ekonomija enako splošno razširjen in razumljiv predmet razmišljanja, kot je, na primer, demokracija, ne pa nekakšna mistična veda peščice strokovnjakov.

Če bi državljani številnih držav razumeli bistvena ekonomska vprašanja, predvsem pa, če bi razmišljali o omejenosti virov in alternativnih stroških, velik del političnih patologij, ki uničujejo njihova življenja, in ideologij, ki uničujejo njihovo svobodo, ne bi imel možnosti za razcvet. V tem trenutku ne potrebujemo velikih strokovnjakov, ki razpravljajo med seboj v svojih slonokoščenih stolpih, temveč dobre ulične ekonomiste, ki bodo od mnenjskih voditeljev in politikov zahtevali vsaj trohico razumnosti.

Opozoriti je treba, da se nekatera spoznanja iz te knjige sprva morda zdijo protiintuitivna in zahtevajo resno krotenje čustev. Toda če se želimo izogniti uničenju naših držav, nam ne preostane drugega, kot da z razumnim izobraževanjem in preprostim jezikom premagamo lažne informacije, ki danes prevladujejo. V nasprotnem primeru bomo še naprej vedno znova žrtve ekonomskega praznoverja in manipulacij tistih, ki izkoriščajo splošno razširjeno nepoznavanje edine vede, ki se na splošno ukvarja s tem, kar vsi potrebujemo za svoj obstoj: z viri.

PRVA LEKCIJA

DELATI POMENI ŽIVETI

Dober ulični ekonomist razume, da je temeljni problem človekovega obstoja ekonomski. Ta trditev morda zveni neromantično; morda se zdi materialistična in celo šokantna za tiste, ki menijo, da so reči, kot so duhovnost, ljubezen ali umnost, pomembnejše od neke banalne ekonomije. Toda ko rečemo, da je bistveni problem človekovega obstoja ekonomski, imamo v mislih dejstvo, da moramo za življenje na tem svetu najprej rešiti težavo pomanjkanja virov.

Prehranjevanje, na primer, je ekonomski problem, ker zahteva pridobivanje ali ustvarjanje virov za obstoj. In od tega je odvisno vse drugo, tudi kulturno in duhovno življenje. Če ne bomo jedli, bomo prej ko slej umrli. Hrana je redek vir in nam ni dana v

neomejeni količini kot zrak, ki ga dihamo in dobimo brez večjega truda. Zato zrak ni gospodarski vir, čeprav bi lahko veljal za pomembnejšega od hrane. Družbe, ki so poskrbele za osnovne potrebe – za hrano, obleko in stanovanje vsaj nekaterih delov prebivalstva, imajo na voljo tudi sredstva za ustvarjanje umetnosti, kulture, književnosti in naprednih znanosti.

Podobno kot velja za hrano, je tudi razvoj vseh teh področij odvisen od omejenih virov, zato so del ekonomskega problema. Tako kot je prehranjevanje ekonomski problem, so ekonomski problemi tudi možnost obiska opere, potovanja, dostop do zdravil ali zasebnega letala, saj vse to vključuje vire, ki jih je treba ustvariti za zadovoljitev potreb ali želja ljudi, čeprav so nekatere potrebe nujnejše od drugih. Skratka, ekonomske dobrine so vse tisto, po čemer vlada povpraševanje in je hkrati redko. Čeprav je uživanje hrane bolj nujno kot pa imeti zasebno letalo ali iti v opero, je vsem tem željam skupno dejstvo, da so to ekonomski problemi, ker vsi vključujejo ekonomske dobrine. Niti hrana niti glasba nam nista dani, tako kot zrak, ki ga dihamo.

Preprosto dejstvo, da je hrana redek vir, ki ga je treba pridelati za zadovoljitev življenjskih potreb, od nas zahteva, da opravljamo neke vrste produktivno delo. V tem smislu lahko rečemo, da sta življenje in delo tako neločljiva kot zrak in dihanje. V davnih časih so plemena lovcev in nabiralcev živela od nabiranja plodov in lova na divjad. Zato so morali izdelati orožje, razviti lovske strategije, iskati po poljih in gozdovih in tako naprej. Vse to je zahtevalo napor in delo. Kmečki prebivalci vasi so morali razviti namakalne tehnologije, kopati kanale, opravljati setev in žetev in tako naprej.

Danes ni veliko drugače, le da po zaslugi prostega trga še nikoli ni manj ljudi živelo v revščini, čeprav se je svetovno prebivalstvo povečalo kot še nikoli doslej. Inovacije so nam omogočile boljše življenje z manj dela, niso pa odpravile potrebe po delu, saj je treba vire, potrebne za življenje, pridobiti, tako kot jih je bilo treba pred tisočletji. Če bo v prihodnosti umetna inteligenca omogočila

pridobivanje zadostnih količin virov, bomo sčasoma lahko rešili ekonomski problem in nikomur ne bo treba delati. Takrat bi se lahko vsi popolnoma posvetili rekreativnim dejavnostim, saj bi bili viri za pokrivanje naših materialnih potreb na voljo zaradi proizvodnje, ki bi jo opravljali stroji.

Toda ulični ekonomist mora razumeti, da ne gre za opravljanje *kakršnekoli* vrste dela, kajti nekdo lahko porabi veliko ur za ustvarjanje nečesa, česar nihče ne želi. Gre za opravljanje produktivnega dela, se pravi dela, ki ustvarja dobrine in storitve, ki jih potrebujemo mi in drugi, kajti samo to omogoča, da poskrbimo zase in, še pomembneje, da pridobimo del tega, kar proizvedejo drugi. Če neka oseba v gozdu šteje ptice, nima pravice zahtevati plačila za to, ker ima ta dejavnost vrednost samo zanjo. Če pa gre, po drugi strani, lovit ptice za meso, po katerem je povpraševanje, ga bo lahko prodala na trgu in tako imela dohodek, ki ji bo omogočal preživetje.

TRINAJSTA LEKCIJA

INOVACIJE SO UNIČEVANJE

Do zdaj že vsak ulični ekonomist ve, da so inovacije bistvene, da lahko gospodarstvo ustvarja vire in jih bolje razporeja. Inovacije bi lahko opredelili kot praktično uporabo miselnih sposobnosti za ustvarjanje vrednosti. Tudi naš dobavitelj sira je, v določenem smislu, inovator, saj mu je uspelo organizirati celoten sistem distribucije sira, ki prej ni obstajal. Nedvomno pa so izumitelji tisti, ki na tem svetu najbolj izstopajo. Znanstvenik, ki izumi zdravilo za uspešno zdravljenje raka, je inovator, ki je videl možnost za ustvarjanje vrednosti za vso družbo. Zaradi svojega izuma bo postal bogat, toda obenem bo izboljšal kakovost življenja milijonov ljudi, ki jih je zdaj mogoče ozdraviti strašne bolezni na način, ki porabi manj virov.

Kljub temu pa naš znanstvenik ne bi dosegel večjega napredka, če ne bi bilo podjetij, ki bi bila sposobna financirati njegove razi-

skave ali proizvajati in razpečevati zdravilo. Kot smo videli, vse to zagotavlja prosti trg, ker je obsežen sistem sodelovanja, ki temelji na konkurenci in organizaciji virov za ustvarjanje individualne in družbene vrednosti. Lahko bi rekli, da trg dejansko odraža »inovatizem«, saj udeleženci na trgu z odzivanjem na povpraševanje potrošnikov nenehno iščejo boljše načine za ustvarjanje vrednosti.

Vendar se zavedamo, da vsaka inovacija povzroči uničenje tistega, kar nadomesti. Če naš znanstvenik izumi tableto, ki ozdravi raka, bodo vse druge tehnologije kemoterapije in načini za zdravljenje raka, vključno s specialisti, ki jih izvajajo, postali zastareli. V tem smislu pravimo, da je sistem prostega trga ali kapitalizem proces »ustvarjalnega uničevanja«. Če bi ena sama tabletk za en dolar jutri ozdravila vse možne bolezni, ne bi več potrebovali – razen v primeru nezgod – bolnišnic, pa tudi ne veliko zdravnikov, pregledov in tako naprej.

Nekateri bi lahko trdili, da bi to pomenilo veliko število brezposelnih in da bi izginila številna podjetja, ki ustvarjajo dobiček. Toda bistvo inovacij je prav to, da povečajo učinkovitost, oziroma, drugače povedano, da odkrivajo področja, kjer bi bilo mogoče ustvarjati vrednost, da bi porabili manj virov in hkrati zadovoljili več potreb. Če bi se na trgu pojavila čudežna tableta za zdravje, bi res nastopilo obdobje prilagajanja, toda vsa znatna sredstva, ki so neučinkovito namenjena zdravstvu, bi se zdaj lahko uporabila na drugih področjih, kjer so morda bolj potrebna.

Najslabše, kar bi lahko naredili, bi bilo izogibanje inovacijam, da bi panoge, kot je zdravstvo, obvarovali pred stečajem. Kajti ne samo, da bi v tem primeru več ljudi umrlo za rakom, namesto da bi jih z novo tableto rešili, ampak bi izgubili tudi izjemen po-

* Izraz *inovatizem* je skovala ameriška ekonomistka Deirdre McCloskey kot primernejši od izraza kapitalizem, ker je slednji po njenem mnenju obremenjen z zgodovinsko prtljago, prvi pa bolj poudarja pomen podjetniških zamisli kot gonila za izboljšanje gmotnih razmer v družbi. (Op. prev.)

stopek za bogatenje družbe. To je enako, kot če bi za preprečitev stečaja proizvajalcev pisalnih strojev prepovedali računalnike in to upravičevali s trditvijo, da bi bilo sicer izgubljenih veliko delovnih mest. Res je, da so bila delovna mesta izgubljena, toda zaradi tehnoloških inovacij, ki so jih prinesli računalniki, je bilo ustvarjenih veliko več novih. In to ne le zaradi številnih novih poklicev, ki so danes specializirani za vse, kar je povezano s to tehnologijo, temveč tudi zaradi povečanja produktivnosti na vseh področjih gospodarstva.

Danes smo bogatejši po zaslugi ljudi, kot sta Steve Jobs in Bill Gates. Inovirati torej pomeni uničiti to, kar danes obstaja, da bi ustvarili nekaj boljšega, kar bo povečalo kakovost našega življenja ali bolje zadovoljilo naše želje in potrebe. Vsak inovator je poslovnež ali podjetnik, ki si prizadeva ustvariti večjo družbeno vrednost. Njegovo vodilo pa sta, to velja spet poudariti, dobiček in izguba, ki imata temeljno družbeno vlogo, saj kažeta, kdaj so redki viri, ki so na voljo v družbi, dobro izkoriščeni, in kdaj so glede na subjektivna vrednotenja ljudi napačno uporabljeni.

Inovator, ki služi denar, dela dobro; če nič ne zasluži, je to zato, ker dela slabo. Družbo osiromaši ali pa je vsaj ne obogati v tolikšni meri, kot bi to z uporabo enakih virov storil drug podjetnik. Če podjetnik ustvari sistem za zabavo, ki prinaša majhen dobiček, ker družba zahteva večjo proizvodnjo hrane, potem bo videl, da bi bilo vlaganje istih virov na drugem področju veliko donosnejše. Verjetno bo opustil svoj projekt, tudi če še ni izgubil denarja. Ali pa preprosto ne bo mogel zagotoviti naložbenega kapitala, ker bo donosnost njegovega projekta nižja od donosnosti drugih podjetniških naložb. V takem primeru se bodo morebitni posojilodajalci odločili, da mu ne bodo posodili denarja ali pa mu bodo ponudili posojila po tako visoki obrestni meri, da se mu ne bo več splačalo namenjati teh virov za svoj projekt zabave.

Tako so obrestne mere cena, ki sporoča raven virov, ki so na voljo za naložbe, in jih usmerja, da se razporedijo tja, kjer so

najbolj potrebne. To vodi k temu, da se inovativne sposobnosti podjetnikov uporabljajo na tistih področjih, na katerih ustvarjajo največjo družbeno vrednost z uvajanjem novih tehnologij ali proizvodnih sredstev, od katerih bodo mnoga izrinila s trga tista, ki trenutno še delujejo tam.

»Če želite razumeti svet, v katerem živite, in kako deluje, pa nimate pet let časa za doktorat iz ekonomije, vam priporočam, da preberete knjigo *Ulični ekonomist* Axela Kaiserja. Dr. Kaiser pojasnjuje ekonomijo tako, kot jo je moja mama. Ta kratka, preprosta knjiga vam pove vse, kar morate vedeti, da bi razumeli svet, v katerem živite, in se zavedeli, kako ga izboljšati.«

*Phil Gramm, ekonomist, avtor, nekdanji predsednik senatnega odbora
za bančništvo in nekdanji podpredsednik UBS Investment Bank*

»Kaiser za nerazumevanje osnovne ekonomske logike, ki jo podaja v svojih petnajstih lekcijah, ne krivi samo »ekonomistov iz naslanjača«. Ti so v svoji intelektualni prevzetnosti ekonomijo ne le matematizirali in jo prikazovali kot neke vrste družbeno fiziko, temveč tudi trdili, da poznajo napotke za premišljeno vladno upravljanje gospodarstva. Vendar bi ta, prevladujoči tok ekonomije, morda že zdavnaj plačal ceno svojih neuspehov, če se ne bi gnožil na plodnih tleh splošnega protikapitalskega, protipodjetniškega in državi naklonjenega vzdušja, ki ga že desetletja ustvarjajo tako imenovani napredni intelektualci, različni nevladniki in »avtorji«, krotilci javnega mnenja (mediji) in seveda od priljubljenosti odvisni politiki.

Morda prav zato, ker v teh krogih ni mogoče doseči miselnega preboja, Kaiser ekonomiste pošilja na ulice.«

*dr. Janez Šušteršič, nekdanji slovenski finančni minister,
ekonomist, mednarodni strokovnjak na projektih EU in OECD za
podporo ekonomskim reformam in za usposabljanje državnih uprav,
zaposlen v podjetju RE-FORMA*

